

BUREAUX

DU HURRIYETE
(LA LIBERTÉ)

14, ST. MARTIN'S STREET, W.C.

LEICESTER SQUARE, W.

A LONDRES

و علیحدہ سی

لوڈرہ دہ

سن مارتن استریت

لېسٹر سقوور

نومبر

13

(یکی عثمانیہ لبر جمعیتی)

مردمان اشوب غزته خندهد، برزو ندر ایدایور
 هر حصه صاحب برهفته استنکی نام و صاحب حریت کوندلیور
 بر کتلی لیرسی ایدل بش شایند
 متعدد حصه الاثر فله حمدا بر چون
 غر شد بر
 حای اوردنی مباحث ملت و دولتیك سلامت و عقاقل خلك متعاضد
 مطبوعه ساز آثار مفیده طبع اوندیك انون دی ابرسه جمعا
 اصال اولور و اوارزه دی ایدرسه توصیه ایدرسه اوارزه دی ایدرسه
 حریت هرند غزته کوندرسی بااله صل و آمورسی یازلی اولن متعاضد کوندلی

(طوز انحصاری)

اگر اشیاہ کی قیمت نوع انسانک احتیاجی نسبتندہ اولسیدی شہسزدرکہ صو و طوز دیتلان جوہرلر التون و مجوہردن زیادہ معتبر اولوردی زیرا التون و مجوہر مادۂ انسانک حیاتند خدمت ایدہ من انلرک قیمت و اعتبارلری مجرد ثرت و لطافتلرندن ناشدہر اما صو و طوز انسانک و انسان الیہ متعیش اولان نوع حیوانک مایہ الحیاتى اولغلہ انلرہ احتیاج التون و مجوہردن دہا اقدم وازیددر انسان اتکمکز بشایہیلور اتی طوزلر بشورر سبزہ یی صو و طوز الیہ قینادر کچنور انسان اتسزدہ معمر اولور اتمکی و سبزہ یی طوزلہ بشوروب و اتمکی و صوغان و سرمساغی طوزہ باتروب ییر صوی ایچر بشار لکن صوسز و طوزسز اتمک وات و سبزہ یسہ من کذلک برآدمک التونی و مجوہری اولدیغی حالہ صوی و طوزی اولدقجہ حیاتی محافظہ ایدر فقط التون و مجوہری اولان برکیمسک صوی و طوزی اولزسہ لذت حیاتدن متمتع اولہ من چونکہ التون و مجوہر اکل اولنہ من اگر التون و مجوہر کپی صو و طوز دخی جواہر نادرہدن اولیدی اغرنجہ التون و یروب صاتون المغہ احتیاج اولوردی انجق جناب رزاق بی متک شکرندہ عاجز اولدیغمز الطافی لاتخصاسندن بریدہ اودرکہ عبادینہ رحۃ بولہ برجوہر محتاج الہی جواہر ساڑہ کپی ندرتلہ خلق اتبوب اول درجہ کثرتلہ براتمشدرکہ

کرهٔ ارض نفوس حیوانیه ایلہ مملو اولمش اولسه
موجود اولان صو و طوز کفایت ایدر و فضلہ
قالور

ایندی بوله برآمد: مایه الحیاتى عبداللهك
اقتداردن مجبور طومغى ودرشدن قیئنی تنید
ایله خلق اضطرارندن استفاده ایتك قدر
عالمده برظلم دها اوله یلورمی بر ممكك صو
مجرالینی ضبط ایدوب وچشمدری قبادوب
هرکیم صو ایچمك استرسه برداغنه شو قدر
پاره ویره جك دیمك کبی اسکی تاریخلرده و مثلاً (نورن)
(و زید) و (حاج) کبی ناملری الی الابد اعتله
یاد اولتان غدارك زمانلرنده هیچ بوله برظلم
و ستم کوریلوب ایشیدلشمی و بونك عینی
اولان طوز انحصاری شو یکی عصرله کلنجه
قدر هیچ بر دیارده و هیچ بر پادشاه غدارك قلو
حکومتنده جاری اولدیمی واقعا نوع بشرك
مأكولات و ملبوساتی اوزرندن بر مقدار رسم
و باج المی و ستمگاه دورانه کلوب کیدن ظلمه
اسلافك بر اقدقلری یادکارلردن اولوب بر رجعت
بشیرهك حسن اداره سنی متعهد اولان
بر حکومت دخی اقتضای عصر و موقع اوزره
محتاج اولدیغی مصارفی كرك طوغریدن طوغری به
اها لبسندن الدیغی و برکودن و كرك تدریجمله
و بالواسطه حواج متوعه سی اوزرندن استبقایه
مجبور بولمغله او مثالو واردات ملکیهك عقل
و عدله عدم مقرونیتله برابر استحصانده بر نوع
اضطرار کوروله یلور و اول حواج دخی
مایه الحیات حکمنده اولدیغی و اشتلان مقدار

سکن اون غروشه اولغله تدارکنه مقتدر اوله مہوب
طوزسز اتمک یمک و یاخود قزانچیک نصفی
طوزه و یرمکه مجبور اولان عجزه اہالیک حالربنی
و طوزسزاقہ خستہ لوب تلف اولان حیوانا لدن
طولای اہالیہ و خزینہ دولہ ترتب ایدن
ضررک مقداربنی اکلاتق غایت مشکل و بلکہ
اکلاتق مراد ایدنہ مضردر

(انلرک و یرر لاف ایلہ دنیایہ نظامات یمک
درلو تسبب بولور خانہ زندہ) مائتک مظهری
اولان شوا تدرک عقل و فطانت و کبر و عظمتجہ
فلکہ کلک سیرغہ سینک دیمکہ تزل ایتمزل
بونلر فرانسدہ و سائر بعض محلردہ طوزک
تحت انحصاردہ اولدیغنی و اندن خربنہ دولہ
برخی فائدہلر عائد اولدیغنی ایستدکرلدنہ انلرہ
تقلیدہ قیام ایتدیلر و بوتدیری دوشور ایکن
چونکہ وکیلغرجک دفترنہ نظراً بزم مطبخہ
ایدہ الی قبہ طوز صرف اولنیور و بہر قیدسی
ایچون بشر پارہ دن الی غروش اون پارہ و یریلور
شمی طوزک قیدسی قرقر پارہ دن اولسودہ
الی غروش و یرسہ بوندن نہ اولور کذلک
اصنافدن ورنجیر و جقچیلردن برآمد دخی بو
نسبتجہ خانہ سنہ آیدہ برقبہ طوز الہ جغندن
قرق پارہ و یرسہ نہسی اکسلور حال بوکہ
ازدن از مالکمردہ اوتوز ملیون نفوس بولوب
بونلردن ہر بری لاقل یسلدہ بش قبہ طوز
یسدلر و دواب و مواشی ایچندہ طوزہ محتاج
اولنلرک عددی دخی بونفوسک سکن اون قاتہ
بالغ اولہ جغنہ و بہر رأس حیوان یسلدہ بوز
الی درہم یارم قبہ طوز یسہ جکی جہتہ
بونلرک عددی دخی لاقل بشیوز ملیون فرض
اولنسہ جملہ سنک محتاج اولہ جغنی طوزک مقداری
بش الی بوز ملیون قبہ جیقار و یرر غروشدن
التیوز ملیون غروش کہ بر ملیون ایکوز یمک
کبہ ایدر یا صابون و روغن زیت و روغن
سادہ و چرویش و موم و دباغت فاربیقرلرہ
طوزلی باقی بیانلر ایچون دخی ناچار بر قاچ
بوز ملیون قبہ طوزہ احتیاج درکار اولسدیغندن
بونلر دخی علاوہ اولتورسہ طوز حاصلاتی شہہ سز
برحق و بلکہ ایکی ملیونہ وارر ہادی بونک
بر ایکی بیوز یمک کبہ سنی طوزلرک محافظہ سنہ

اشیاک قیمتی نسبتلہ معتدل و لتدیغنی تقدیرجہ
نہ اہالیجہ ایفاسندہ صرف مجبوریت و نہدہ
استیفاسندہ حکومتجہ جہرہ استحقاق اولہ جغندن
و یرکو بلہ سندن اہون کوریلور اما طوزک
انسان انسز بشایہ من بوجبوریت و احتیاجدن
بر حکومتک انتفاعہ چالشمسہ قغنی عقل و حکمت
و انصاف و شریعت قائل و راضی اولور یا
اول ادارہ بویلہ برظلم عمومی انتفاع قصدینہ
ہینی اختیار ایتدیکی حالہ اومدیغنی قدر
منفعتہ نائل اولہمدیغنی و یاخود ہیج انتفاع
ایدہ مدیکی ثابت اولورسہ آکا نہ اسم طاقبلور
ایستہ اوروپا دولتیرک بعضسندہ جاری
اولان طوز انحصاری بوایکی شقک اولکبسنہ
متعلق و بزم دولت علیہدہ کی انحصار دخی
شق ثانیہ تماملہ موافقدہ معافیہ اوروپا
اہالیسی حقوق انسانیلرینی بدرجہ قدر
الرنہ کچمرش و وسیلہ نشر افکار اولان
مطبوعات قید انحصاردن از حقوق قورتارمش
اولسدفلردن ملت مجلسلرندہ منتخب وکیلاری
و مطبوعات و محاکمہ عالم و عاقلاری و خطیلری
اشو انحصارک لغوی ایچون ہر بار فریاد و اصرار
ایتمکدہ و بزم دولتزدہ ایسہ اولہ اہالیک حقوقنی
ادعاہ مأمور نہ مجلس امت و نہدہ مطبوعات
و محاکمہ ادارہ جاریہ نک کیف و حکمتہ طوقنہ جق
بولدہ نشر افکارہ صلاحیت اولماغلہ اہالین
اصول انحصارک مشتل اولدیغنی ہر درلو درد
و بلائی چکہرک از لکدہ درلر بدیہدیرکہ
استانبولدہ شہریہ بوز بوز الی یمک غروش
معاش الوب مطبخلری ایچون قرق الی یمک
غروش صرف ایدن و خانہ زندہ نہ مقدار طوز
صرف اولتور و قبہ سنی قاچہ النور بیلان
و مالکک و اہالیک احوال صحیحہ سنی کورماش
و کورنلری سولتہ ماش و سوبیلان اولورسہ
دکلمہ ماش اولان و دولت علیہک مالک اولدیغنی
ملک جسمی قطیفہ صندالیہ اوززندہ اوطورہرق
و شونک بونک اغراضندن خالی اولیان افاداتی
و مأمورین محبہک یمک درلو صنعت پردہلری
ایتمدہ کی اشعاراتی اوززینہ حکم ایدرک ادارہ
اولتور زعم ایدن دولتولورہ سندہ انک امکبلہ
بر قاچ بوز غروش قزانہ بیلان و طوز قبہ سنی

بش پاره ایکن نقلابه مصرفاری و مختلرل تجارقی
منظم اوله رق بش اتی و بعض برلده سکر اون
غروشه چقدی عجزه اهالی وکلا حضرقی
کی اوتوز درلو طعام بوله میوب پیه جکی کول
اتمکی ایله بر پارچه سپرهن وارانقه بران
ات لقمه سندن عبارت و بونلرک دخی جز اعظمی
طوز اولغله او بهایله طوز تدارکنه قدرتلری
بتشعبوب بالضروره چوغی طوز پیامکی اختیار
ایتدیلر و حیوانلرینه برمعتاد طوز پیدیره مدیلر
حال بوکه بر آدم مدت مدیده طوز پیزسه
وجودنده انواع علل و اسقام ظهوری درکار
اولغله درلو خسته لکزه اوغرا دیلر اناطولیک
کوبلرینه باقیلسون وجودی علندن سالم
اونده بر کبشی بولنر اکثری فرنکی علتیه مبتلادرل
قائزنده قوت اولدیغندن نسلارندن کلان چوجقلر
جبریه و یامری بومری اولورل واونده بری
یکرمی یاشنه وارمق سزین وفات ایدرل

طوز انحصاری مدتدن بری اناطولیده کشت
و کذار ایشش اولنلرک مشهودیدرکه کوبلره
اوغرانلیدقه فقرا چوجقلری پاره برینه بران
طوز وریکر دیهرک دیتلورل قرق الی درهم
طوزی کوبلرلر برلرینه هدیه صورتیه کوندرلر
نیجه کره کورلشدرکه طوارل کوبلرده خانهل
اطرافنده طولاشوب برمر دارلق بولسقلرنده
کلب کبی بالارل نیجه دفعه کورلشدرکه آت
ودوهر ساحل بخره کلدکلرنده قارینلری شیشیجه
قدر دکر صوی ایچرل

طوز انحصارندن بری دقت اولنسونکه
صابون وزیتون یاغی وساده وچریش یاغلی
وموملر نقدر فناشدی طوزلی باقی ندرجه
بهایه چقدی حال بوکه اق دکر اطهرلیله
روم ایله و اناطولی سواحلی اهابسنک باشلیجه
معیشلری و تجارتلری اشو طوزلی باقی اولدیغندن
انلر دخی اضطراب خصوصنده اناطولی اهابستدن
کیرو قالدیلر حتی کریدعصیانک ابتدالنده
اهالیلک میدانه قویدقلری اسباب شکایاتدن
بری دخی بوانحصار ماده سی ایدی
بونلر بویله ایسه ده خزینیه دولت اوسبیله
نصور اولنان متافعی استیصال ابتدی یا دیناسه
بته نیسه نه خیر بوده بویله دکل زرا طوز

و مأمورل معاشنه کنسون بته فصل اولسه
ازدن از بریحقی ملیون کبسه ارتار بوده سائر
وارداتک نصفندن زیاده دیمکدر بونکله بورجلر
اودنور خزینیه طولار کیمسه یه ده بار اولنر بره
امان بوندن اعلا تدبیری اولور دیدیلر و
ایشک اردینی اوکنی صایمدرق و سائر پرده
بوانحصارک صورت جریانی نصلدر واندن
نه فسادل نه فسادقلر تحث ایشسدر و بزم
مالکیز نه حالددر بورالینی هیچ دوشمندیلر
همان کوزلرینی قیابوب یوریدیلر همده نه
زمان بوایشی بچردیلر جنگکان سلطان
عبدالمجیدک زماننده کی سو اداره دن بتون عالمک
جانی یامش و سلطان عبدالعزیزخان حضرتلری
هنوز تحث سلطنته جلوس ایتمکله هرکس آتک
همت و فطانتندن نیجه ایولکلر انتظارنده بواندقلری
بر زمانده اداره انحصاریه پی موقع اجرایه کونردیلر
اول پادشاه معصومی بونجه ملیون خلقک
بدعاسته مظهر ایتدیلر زیرا اهالی ابو کتو
هر اجرا آتی فلان صدراعظمک فلان پاشانک
رأی و تدبیریه اولدیغی بیلبوب هریشی پادشاهک
کندی پیار زعم ایتدکلرندن و بوانه کلنجه
قدر هر درلو سو اداره ایله ازبلش و بورکلری
یامش اولدیغی حالد بوطوز بلیه سی کبی برظم
فاحشه اوغرامدقلرندن اول درجه متأثر اولدیلرکه
پادشاه مشارالیه حقنده اولان حسن افکار
و اعتقادلری نا اوزماندن تدنی ایتمک باشلابوب
بوکونکی کونده اوامیددن بتون بتون مأبوس
اولدیلر

ایشته بزم اداره حاضره مزک باشنده بولنان
و پادشاهی کندی صداقت و درایتلریله وقایه
و حایه دعواسیله اقتناع و اغفال ایدوب کبیر
و نحو تریله جهان صیغیران ذوات بویله برشینیجی
دوشمنکسزین اختیار ایله ولی نعمتترین مظهر
انکسار کبار و صغار ایتدیلر (سبب اولنلر لغت)
زیرا اداره ده مضبوطیت اولتی ایچون اکثر
موقعده بولنان طوز معدنلری قبادلغله برطام
مملکتلرک اهابسنی اوزاق برلرلن طوز جلبیه
و حدود اوزرنده و یقینلرنده بولنانلر دخی دیار
اجنیه دن خرسنزله طریقیه طسوز تدارکنه
محتاج اولدیلر بوسبیلله مثلا طوزک قبه سی

ورده فرض ایدلمکه واردات فی الحقیقه مصارفه
تقابل ایتدکدن صکره راز دخی فضله
کوسترمش بوفضله نهایت التهایه قرق الی ییک
کسیدی مجاوز ایتمه جکندن بوقدر جق برابراد
ایچون بونجه ملیون اها لیک جانلرینی یاققدن
ویوقدر انسان و حیوانک تلفسه وبوسیلرله
خزینته ایراث مضرت کایه ایدلمکدن و پادشاهه
بیهوده بدعا الدرمدن ایسه بواجدهک بتون
بتون عفو واحسان اولنسی البتیه کات خبرلدر
وبوده خزینتهک حال حاضری ایچا بجه ممکن
اوله مزسه بردها طوز اوزردن رسم التیه جفته
اهالی تأمین ایدیلرک فضله بدل عموم ویرکو اورزینته
ضم ایداسون بوابکی صورته اولکسی اهالی بی
احبا وایکنجیسی ممنون و متشکر ایدر
(من انچه شرط بلاغت باتومی کوم توخواه
از سخت پند کیر و خواه ملال)

ریب المنون

تقوم وقایع که دولتک رسمی غرنه سیدر
۱۹ صفر تاریخی نسخه سنده (پوستلرک لزوم
واهیقت) عنوانیه بر فصل بند درج ایدوب
خلاصه سنده هر قومک طریق مدبته دی
ترقیسی وسائط اختلاطیه سنک درجه انتظامه
نسبت و معارف و صنایع و تجارتک بوساطله
ایلو ولیه جکنی تقصیه همت ایتدیکدن صکره
دیرک (برملکتک مرتبه عمران و سعادتک و سکان
واهالیسنک علوم و معارفده درجه ترقیسی
خصوصلرینه صحتی وجهله یقین حاصل ایدلمک
مراد اولدقدده و املکتک پوستلر ایله جریان
ایدن اختلاط و بخارانتک یعنی تعاطی اولتان
مکتوب و محرراتک مقصدارینه نظر ایتک کافی
اولور) و هر ملتده ییک نفر نفوسک پرسته
ظرفنده الدقلری مکاتب ایچون بر جدول
یاپوب بونده انکتره ۱۹۰۸ اسویجره ۱۶۳۰
حکومات متحده امریکا ۷۰۰ فرانسه ۶۹۹
پرسیا ۶۶۹ فلنک ۴۵۲ بلجیکا ۴۳۸
ساقسونیا ۴۱۳ باویره ۳۴۸ اسپانیا ۲۷۴
هانوره ۲۳۴ اوستریا ۱۵۰ پورتیکر ۲۴ روسیه ۲۳
مکتوب الدقلرینی کوسترر بزم دولته ایسه

انحصارنیک ایلک سنه سندن صکره سنه سنه
حاصلاتی تنی ایلدی واک زیاده حاصلاتی
ایکوز بیک کسیدی بیکمیدی شدیلرده وز
الی بیک کسیده جیقمز واکر بونک اغورنده
ایدیلان مصرفلر لایقوله حساب اولنسه لئان
پاره انجی اکا کفایت ایده یلوب حقیقته ده
برشی قانز و الحاصل بوقدر کورلتی بوقدر
عربده ایله برابر ایدیلان خیر اورکسیدیلان
قوربعیه دکدی وایلروده دخی بویله اوله جفته
شبهه اولمز اما دینلورسه که ایسته طوزک فی
میراسی قرق پاره ایکن شمدی بکرمی پاره یه
ایتدیلدی بوندن دولت شو وارداتک نصفی
اهالی یه ترک ایتدی اوت واقعا دولت
وارداتک نصفدن محروم اولدی لکن بوندن
اهالی یه قطعاً فائده اولدی چونکه اصول
انحصار یه دائم اولدقجه و هر رده ی طوز معدنلری
قبالی طور ویده خلق اوزاقی محللردن طوز جلبیه
و محکمر و سلاطنه محتاج بولندقجه حال یته
اولکی حالد غایتی بش غروشه صانیلان
طوز بوتزل فیثات سبیلله درت یجی غروشه
صانیلور ایدی بوفرقدن بوعنا بیدر
بزم رأی و اعتقاد مزجه بژدهکی طوز
انحصارندن خزینته اصلاً متنع نکادر بناء علیه
بونک کلبا لغویله ذاتا یبقاش اولان ممالکیرک
خرابی ممکن اولدقجه تأخیر سعی ایتک الزمدر
بوسوزمز اولیای امور حضراتک مجلس
عظمت بناهلرند مظهر استخفاف اوله جغنی
دخی ییلدیکمز خالد مجزومز اولان رأیی یاندن
فارغ اولمز اگر حقیقت حاله کسب وقوف
ایدلمک مراد اولورسه ارباب عفت و انصافدن
مرکب بر قومسبون تشکیل ایداسون و طوزدن
سنه سنه حاصل اولان وارداتک دفاترله برابر
مصارفنک دفترلی دخی اورایه ویراسون
انجی بومصارفک ایچنده ملحظه ده استخدا
اولتان ضبطیلر ایله مأمورلر بنشده جریان ایدن
مخابراتک پوسته و تلغراف اجر تسلری کبی
خزینته مالیه غا اید اولان مصارفک دفتری
رسومات امانتده بولندیغدن بونلر دخی
محللردن استاسون میدانه قونللوب لایقوله
حساب اولسون اوزمان حقیقت حال اکلا شیلور